

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 22.3.2010
COM(2010)99 окончателен

2008/0192 (COD)

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

**съгласно член 294, параграф 6 от Договора за функционирането на Европейския
съюз**

относно

**позиция на Съвета на първо четене с оглед приемането на предложението за
Директива на Европейския парламент и на Съвета за прилагане на принципа на
равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на
самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

съгласно член 294, параграф 6 от Договора за функционирането на Европейския съюз

относно

позиция на Съвета на първо четене с оглед приемането на предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО

1. ИСТОРИЯ НА ДОСИЕТО

На 3 октомври 2008 г. Комисията прие Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО (COM(2008) 636).

Това предложение беше изпратено на Европейския парламент и на Съвета на 3 октомври 2008 г.

Европейският икономически и социален комитет прие становището си на 24 март 2009 г.

Европейският парламент прие становището си на 6 май 2009 г. на първо четене.

По време на обсъжданията в пленарно заседание Комисията изложи позицията си относно предложените изменения. Комисията не прие официално изменено предложение вследствие становището на Европейския парламент.

Съветът прие своята позиция на първо четене на 8 март 2010 г. с квалифицирано мнозинство.

2. ЦЕЛ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

С предложението се цели изменение на законодателната рамка на Общността в частта, която се отнася до прилагането на принципа за равно третиране на жените и мъжете по отношение на самостоятелно заетите лица и техните съпрузи.

С него се внасят съществени изменения по отношение на действащата директива от 1986 г. На първо място, с предложението се разширява обхватът на понятието за съпрузи, като в него се включват и партньорите, съжителстващи на семейни начала, доколкото последните са признати като такива от националното законодателство. На второ място, в предложението се предвижда, че с оглед на приноса си за семейния бизнес помагащите съпрузи на самостоятелно заети лица трябва да могат по свое

искане да се ползват от същото ниво на закрила като самостоятелно заетите лица. На последно място, предложението предвижда, че самостоятелно заетите жени и помагащите съпруги следва да имат право, по тяхно искане, на отпуск по майчинство с продължителност равна на предвидената в директивата относно закрилата на бременните работнички (14 седмици) и при обезщетение равностойно на обезщетението за отпуск по болест.

3. КОМЕНТАРИ ОТНОСНО ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

3.1. Общи бележки

Комисията отчита, че предложението на Съвета на първо четене се различава значително от предложението на Комисията и от становището на Европейския парламент, най-вече що се отнася до социалната закрила за помагащите съпрузи. По-конкретно, докато Комисията и Европейският парламент считат, че съпрузите трябва да могат да се ползват с ниво на социална закрила, равностойно на това на самостоятелно заетото лице, позицията на Съвета гарантира само достъп до „социална закрила“ за помагащите съпрузи.

Що се отнася до отпуска по майчинство за самостоятелно заети лица и помагащи съпрузи, позицията на Съвета се приближава повече до изменението, прието от Европейския парламент и одобрено от Комисията, в което се възприема принципът за адаптиране към специфичните нужди на засегнатите лица. Въпреки това позицията на Съвета по член 7, параграф 3 относно достатъчното равнище на обезщетението за отпуск по майчинство се отдалечава допълнително от позициите на Комисията и на Европейския парламент.

3.2. Резултат от измененията, приети от Европейския парламент на първо четене

3.2.1. Изменения, включени в измененото предложение и в позицията на Съвета на първо четене

В позицията на Съвета са възприети следните изменения на ЕП в разпоредителната част от предложението, които са били приети и от Комисията:

- изменение 12: допълнение в текста на разпоредбата, предвиждаща позитивни действия, с което се упоменава изрично целта за насърчаване на предприемаческия дух у жените;
- изменение 13: уточняваща редакция по отношение на условията за създаване на дружество;
- изменение 15: приетият от Съвета текст конкретизира съобразяването на разпоредбите със специфичните потребности на самостоятелно заетите жени и помагащите съпрузи;
- изменение 18: признаването на труда на помагащите съпрузи е упоменато и в съображение 7 от приетия от Съвета текст;

- изменение 22: допълнение относно компетентността на националните органи за равно третиране по отношение на обмена на информация с европейските органи на съответното равнище;
- изменение 23: въвеждане на нов член относно включването на въпроси в областта на равенството между мъжете и жените в различните политики;
- изменение 27: изискване за наличие на „конкретни затруднения“, за да се ползват държавите-членки с допълнителен период за съобразяване с разпоредбите на директивата;
- изменение 28: добавяне на нов член относно естеството на „минималните изисквания“ на предложението.

3.2.2. Изменения, които са включени в измененото предложение, но не са възприети в позицията на Съвета на първо четене

- изменения 21 и 22 относно органа за равно третиране: Комисията прие тези изменения по същество. Съветът обаче пожела текстът на тази стандартна разпоредба да бъде уеднаквен с най-скорошния текст в областта на равенството между мъжете и жените (преработената директива¹). Комисията прие този принцип.

3.3. Нови разпоредби, въведени от Съвета и позиция на Комисията по тях

По-специално внимание заслужават две разпоредби в позицията на Съвета на първо четене, тъй като те съществено се отдалечават по съдържание от предложението на Комисията и от становището на Европейския парламент. Става въпрос за член 6 и член 7, параграф 3 от текста на позицията на Съвета, които се отнасят съответно за социалната закрила за помагащите съпрузи и за обезщетението за отпуск по майчинство за самостоятелно заетите жени и помагащите съпруги.

Що се отнася до член 6, Комисията защити своето предложение да се предостави на помагащите съпрузи ниво на социална закрила, което е равностойно на предоставеното на самостоятелно заетите лица. Предвид факта, че помагащите съпрузи обикновено участват в дейностите на дружеството, всеки по-различен подход би попречил на постигането на целите на предложението, а именно - прилагането на принципа за равно третиране между жените (огромно мнозинство от помагащите съпрузи са жени) и мъжете (мнозинството - 2/3 - от самостоятелно заетите лица са мъже).

По време на преговорите в Съвета стана ясно, че въвеждането на каквито и да е критерии за сравнение между нивото на закрила, предоставено на самостоятелно заетите лица и на помагащите съпрузи, би срещнало съпротивата на голяма част от държавите-членки. Поради това Комисията подчерта, че става въпрос за съществено изменение в нейния текст, което понижава степента на амбициозност на целите в него, но че въпреки това тя ще подкрепи Съвета, за да помогне за постигането на политическо споразумение, което в противен случай не би било възможно. Всъщност Комисията счете, че приетият от Съвета текст представлява значителен напредък

¹ Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (преработена), ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 23.

спрямо настоящото положение, както за самостоятелно заетите лица, така и за помагащите съпрузи. За самостоятелно заетите лица и помагащите съпрузи новата разпоредба относно обезщетението за отпуск по майчинство въвежда за първи път на равнище ЕС правото на обезщетение, с което се цели да се направи възможно прекъсването на професионалната дейност за период от най-малко 14 седмици. Що се отнася конкретно до помагащите съпрузи и съжителстващите на семейни начала, приетата от Съвета разпоредба предоставя на помагащите съпрузи и на съжителстващите на семейни начала правото на пряк достъп до социална закрила, независимо от вида система и от евентуалното ползване на „производна“ закрила (посредством самостоятелно заетото лице).

Също така Комисията отчете факта, че предвид принципното противопоставяне на две от държавите-членки на всеки законодателен текст в тази област, Съветът не би могъл да вземе единодушно решение.

По време на заседанието на Съвета на Европейския съюз от 30 ноември 2009 г. председателството измени компромисното си предложение, като включи предложение да се остави на държавите-членки изборът на равнище на обезщетението за отпуск по майчинство. И в този случай Комисията не се противопостави, за да не възпрепятства постигането на политическо споразумение в Съвета.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Предвид изложеното дотук и като счита, че позицията на Съвета на първо четене не съответства на някои от основните цели на нейното предложение, Комисията е на мнение, че единственият начин да помогне за продължаването на процедурата е като не представи възражения срещу текста на позицията на Съвета на първо четене.